

AV0015g000

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Provincie Zuid-Holland
Directie Concern Zaken
Afdeling Ontwikkelings-Grondzaken
t.a.v. Mw. D.M.J.C. Van der Hoff-Brussee
Postbus 90602
2509 LP Den Haag

Aqua - Terra Nova BV
Zuidweg 79
2671 MP Naaldwijk
telefoon 0174 - 625246
fax 0174 - 629744
www.aquaterranova.nl

Datum : 21 oktober 2014
Kenmerk : 213214/AQT201/ML
Onderwerp : Vleermuisonderzoek
Emmastraat te Monster

Geachte mevrouw Van der Hoff-Brussee,

Bijgaand treft u de eindrapportage van vleermuisonderzoek ten behoeve van het slopen van de bebouwing aan de Emmastraat 1, 2 en 4 en Poeldijkseweg 2 te Monster. Het betreft:

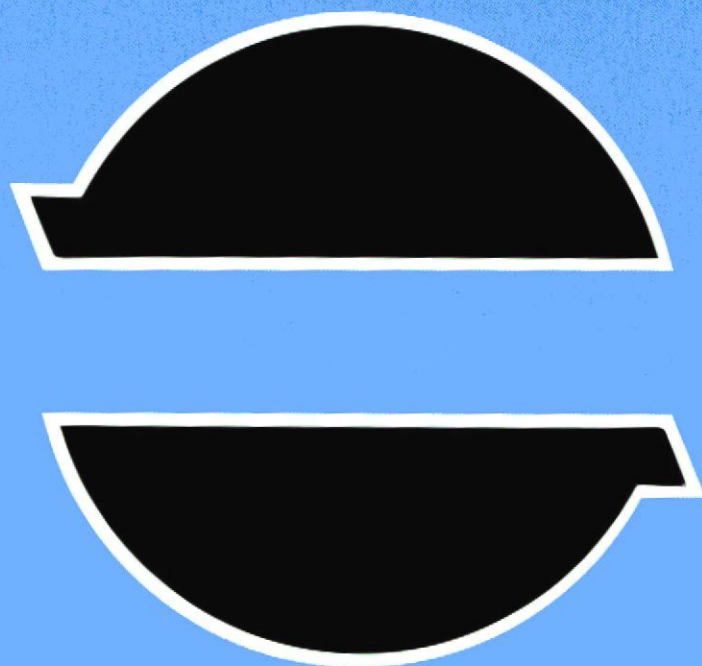
- Vleermuisonderzoek Emmastraat te Monster, kenmerk 213214/AQT301FF/TG d.d. 16 oktober 2014.

Hopende u hiermee van dienst te zijn geweest en altijd bereid tot nadere toelichting.

Met vriendelijke groeten,

Aqua-Terra Nova BV

Ing. M. Langstraat
Deskundige Ecologie

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

AV00159000

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

**Vleermuisonderzoek
Emmastraat te Monster**

Aqua - Terra Nova BV
Zuidweg 79
2671 MP Naaldwijk
telefoon 0174 - 625246
fax 0174 - 629744
www.aquaterranova.nl

**Opdrachtgever
Provincie Zuid-Holland**

Datum: 16 oktober 2014
Rapportnr: 213214/AQT 301 FF/TG
Status: definitieve rapportage

COLOFON

Titel : *Vleermuisonderzoek Emmastraat te Monster*

Opdrachtgever : *Provincie Zuid-Holland*

Projectteam

Projectmanager : ing. A.P. Wubben

Auteur : M.H.M. Groenewegen MSc

Veldwerk : M.H.M. Groenewegen MSc, W.R.C. van Esch (Eco-Niche)

Kwaliteitsborging : M. Langstraat BSc

Projectnummer : **213214**

Aqua-Terra Nova is lid van het Netwerk Groene Bureaus, de branche organisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van groene adviesbureaus.

Datum vrijgave	Status	Goedkeuring projectmanager	Goedkeuring kwaliteitsborger
16 oktober 2014	Definitief		

© 2014 Aqua-Terra Nova B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeleelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	1
1 INLEIDING	2
1.1 Aanleiding	2
1.2 Doelstelling	2
1.3 Leeswijzer	2
1.4 Verantwoording	2
2 WERKWIJZE	3
2.1 Inleiding	3
2.2 Projectbeschrijving	3
2.3 Wettelijk kader Flora- en Faunawet	3
2.4 Inventarisatie vleermuizen	3
2.5 Effectbeoordeling en toetsing	3
3 PROJECT	4
3.1 Ligging projectgebied	4
3.2 Bestaande situatie	4
3.3 Beoogde situatie en activiteiten	4
4 RESULTATEN	5
4.1 Veldwerk	5
4.2 Waarnemingen	5
4.3 Beoordeling functionaliteit projectgebied	6
4.4 Effectbeoordeling	6
5 CONCLUSIES	7
5.1 Aanwezigheid beschermde functies voor vleermuizen	7
5.2 Toetsing	7
5.3 Aanbevelingen	7
6 BRONVERMELDING	8
BIJLAGE 1 VIGERENDE WETGEVING	9
BIJLAGE 2 WAARNEMINGEN VLEERMUIZEN	10

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Provincie Zuid-Holland beoogt de percelen aan de Emmastraat 1, 2 en 4 en Poeldijkseweg 2 te Monster bouwrijp te maken en een rotonde te realiseren. Uit voorgaand ecologisch onderzoek⁽¹⁴⁾ is gebleken dat effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen in het projectgebied niet uitgesloten kunnen worden. In dit onderzoek wordt de aanwezigheid van vleermuizen in het projectgebied onderzocht door Aqua-Terra Nova BV in opdracht van de Provincie Zuid-Holland.

1.2 Doelstelling

Het onderzoek heeft ten doel om vast te stellen:

1. of vleermuizen in het projectgebied aanwezig zijn;
2. wat de functionaliteit van het projectgebied en omgeving is voor de aanwezige beschermde soorten;
3. welke effecten het project heeft op de functionele leefomgeving van de aanwezige beschermde soorten.

Vervolgens wordt aangegeven of mogelijke negatieve effecten van het project te vermijden, mitigeren, en/of te compenseren zijn en welke vervolgprocedure benodigd is.

1.3 Leeswijzer

In de inleiding worden de aanleiding en de doelstelling van het onderzoek beschreven. Hierna volgt hoofdstuk 2 met de werkwijze. In hoofdstuk 3 komen de resultaten van de inventarisatie aan de orde. Dit leidt in hoofdstuk 4 tot een conclusie over het voorkomen van beschermde soorten en de te nemen maatregelen. Hierna volgen de bronvermeldingen en de bijlagen met o.a. inventarisatiegegevens.

1.4 Verantwoording

Ecologisch medewerkers van Aqua-Terra Nova BV hebben ruime veldervaring in onderzoek naar vleermuizen en hebben daartoe gerichte cursussen gevolgd.

Dit onderzoek geeft een zo volledig mogelijk beeld van aangetroffen aanwezige soorten en de effecten die het project op deze soorten kan hebben. Dit dient gezien te worden vanuit het perspectief dat het onderzoek gebaseerd is op een momentopname. De waarnemingen en conclusies sluiten niet uit dat de ecologie zich op het projectgebied onvoorspelbaar ontwikkelt. Indien dit het geval is dient de initiatiefnemer hiertoe adequate maatregelen te treffen.

2 WERKWIJZE

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de resultaten van de voorliggende rapportage tot stand zijn gekomen. Dit hoofdstuk dient tevens als onderbouwing van de conclusies. In het kort wordt weergegeven hoe de Flora- en Faunawetgeving in het project wordt geborgd.

2.2 Projectbeschrijving

Het project wordt beschreven aan de hand van de door de opdrachtgever verstrekte informatie. Hiertoe wordt de omvang en ligging van het projectgebied beschreven in relatie tot groenstructuren in de omgeving, wordt de bestaande situatie geschetst en worden de beoogde activiteiten omschreven.

2.3 Wettelijk kader Flora- en Faunawet

In de Flora- en faunawet zijn beschermde soorten aangewezen. Hierbij zijn soorten ingedeeld in 3 beschermingscategorieën (tabel 1, 2 en 3) en vormen vogels een aparte categorie. Aanvullend zijn de nesten van enkele vogels jaarrond beschermd.

De bescherming van soorten is met name gericht op populaties en verblijfplaatsen van individuen. Hierbij wordt het 'nee, tenzij'-principe gehanteerd. Handelingen in strijd met de verbodsbepalingen zijn per definitie verboden. Uitzonderingen voor overtreding van de verbodsbepalingen kunnen worden verleend middels vrijstellingen en ontheffingen. Tevens is de zorgplicht te allen tijde van kracht voor alle planten en dieren. Zie box 1 voor de relevante verbodsbepalingen bij ruimtelijke inrichting en ontwikkelingen.

Box 1. Relevante verbodsbepalingen bij ruimtelijke inrichting en ontwikkelingen

Art 2 (zorgplicht); verplichting om schadelijke handelingen achterwege te laten, zoveel als redelijkerwijs gevergd kan worden;
Art. 8: verbod op het beschadigen etc. van groeiplaatsen van beschermde planten;
Art. 9: verbod op het doden, verwonden, vangen, opsporen etc. van beschermde dieren;
Art. 11: verbod op het beschadigen, verstoren etc. van verblijfplaatsen van beschermde dieren;
Art. 12: verbod op het beschadigen, vernielen en uitnemen van eieren van beschermde dieren.

2.4 Inventarisatie vleermuizen

De vleermuizeninventarisatie is uitgevoerd conform het Vleermuizenprotocol⁽⁵⁾ en de Soortenstandaards voor vleermuizen^(7,8). In het protocol en de soortenstandaards is de minimale inspanning omschreven om de aan- of afwezigheid van beschermde soorten te onderzoeken. Afwijkingen van het vleermuisprotocol en soortenstandaards worden onderbouwd bij de resultaten.

De inventarisaties zijn uitgevoerd in de geschikte periode door één à twee ervaren veldwerkers met batdetector (Pettersson D240x) en opnameapparatuur. Tijdens de inventarisaties zijn waarnemingen (soort, tijdstip, locatie, gedrag etc.) en de weersomstandigheden genoteerd en zijn geluidsopnamen van vleermuizen gemaakt. Geluidsopnamen zijn met Batsound geanalyseerd. De resultaten van de inventarisaties zijn weergegeven op kaarten. Aan de hand van de resultaten is de functionaliteit van het projectgebied voor beschermde soorten beschreven en zo nodig met foto's verduidelijkt.

Omdat de activiteit van vleermuizen afhankelijk is van de weersomstandigheden en vleermuizen regelmatig verhuizen tussen verschillende verblijfplaatsen, is het noodzakelijk meerdere malen bij gunstige weersomstandigheden te inventariseren. Gunstige weersomstandigheden zijn nachten met een temperatuur van >10°C en zonder harde wind of regen.

2.5 Effectbeoordeling en toetsing

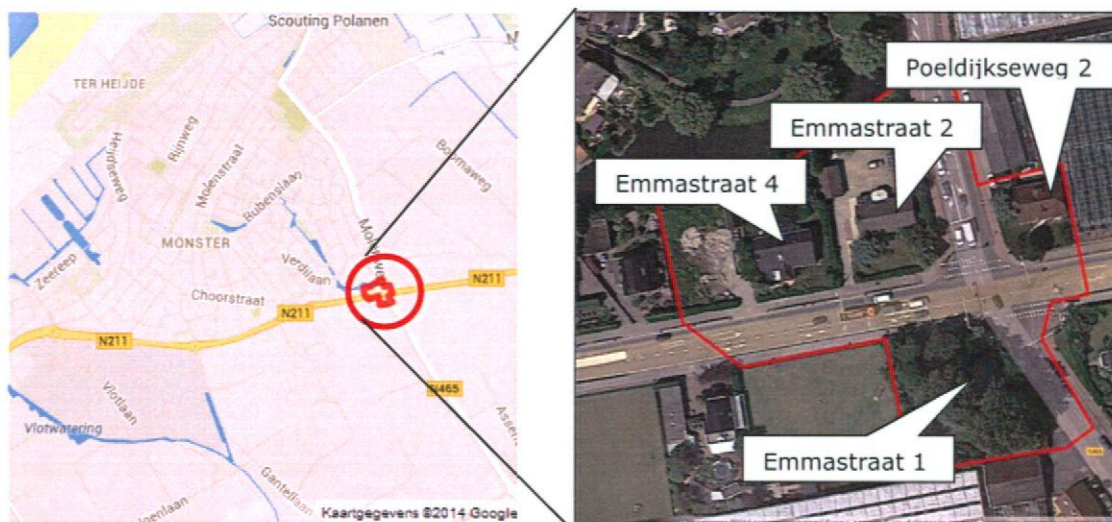
Voor de aanwezige beschermde soorten worden de effecten van de voorgenomen handelingen beoordeeld en getoetst aan de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet en de zorgplicht.

De toetsing is gericht op aantasting en verstoring van individuen, voortplantingsplaatsen en overige vaste rust- en verblijfplaatsen en overige van essentieel belang zijnde onderdelen van de functionele leefomgeving. De toetsing is afhankelijk van de kwetsbare periode waarin handelingen een effect kunnen hebben. Vervolgens wordt beoordeeld of aantasting van individuen, verblijfplaatsen en hun functionele leefomgeving een effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van de regionale of landelijke populatie.

3 PROJECT

3.1 Ligging projectgebied

Het projectgebied is gelegen rond de kruising van de N465 (Zwartendijk/Molenweg) en N211 (Emmastraat/Poeldijkseweg) in Monster te Zuid-Holland. Zie figuur 1 voor de ligging en bijlage 2 voor de begrenzing van het projectgebied.

Figuur 1. Ligging projectgebied

3.2 Bestaande situatie

Een weergave van de bestaande situatie is opgenomen in bijlage 2. Het projectgebied is voor ongeveer de helft verhard en betreft woonpercelen met bebouwing en bijbehorend groen. De bebouwing ten noorden van de N211 is vergelijkbaar opgebouwd en bestaat uit laagbouw met 2 tot 3 bouwlagen en een pannendak. Verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen aanwezig zijn in gebouwen of bomen, in open holten achter invliegopeningen groter dan 1 a 2 cm. Dergelijke locaties zijn waargenomen achter en onder losliggende dakpannen, open stootvoegen en achter boeiborden. Het groen ten noorden van de N211 bestaat uit enkele vrijstaande bomen, siertuinen en een deels verwilderde ondergroei. Geschikte holten voor vleermuizen zijn niet aangetroffen in bomen. De bebouwing ten zuiden van de N211 bestaat uit een enkele woning met 3 bouwlagen en een panelendak (geen dakpannen). Tussen de panelen zijn geen open ruimten aanwezig. Open ruimten zijn wel aangetroffen achter een gat in het boeibord. Het groen ten zuiden van de N211 bestaat uit een bosschage van o.a. hoogopgaande populieren en dennen en een siertuin met o.a. struiken. Invliegopeningen in bomen zijn niet aangetroffen. Voor foto's van het projectgebied wordt verwezen naar de Eco-Effectscan⁽¹⁴⁾.

3.3 Beoogde situatie en activiteiten

De activiteitenomschrijving is opgesteld aan de hand van plattegronden, ontwerptekeningen en de mondeling door de opdrachtgever verstrekte informatie.

De opdrachtgever beoogt de woonpercelen bouwrijp te maken ten behoeve van een nieuw aan te leggen rotonde. Hierbij zal de bebouwing worden gesloopt, bomen worden gekapt, overig groen worden verwijderd en het gehele projectgebied worden vergraven. Vervolgens zal de nieuwe situatie worden ingericht.

Deze activiteiten vormen de basis van de toetsing aan de Flora- en faunawet.

4 RESULTATEN

4.1 Veldwerk

In totaal zijn 4 locatiebezoeken uitgevoerd. Zie tabel 2 voor de data en weersomstandigheden tijdens de locatiebezoeken. Afwijkingen van het vleermuisprotocol zijn niet geconstateerd.

Tabel 2. Logboek locatiebezoeken

Datum	Tijd	Weersomstandigheden
22 mei 2014	21.30 – 23.30 uur	Droog, 22°C, windstil
22 juni 2014	03.30 – 05.30 uur	Droog, 14°C, wind 2 Bft
3 september 2014	22.00 – 00.00 uur	Droog, 19°C, wind 2 Bft
18 september 2014	00.30 – 02.30 uur	Droog, 21°C, wind 2 Bft

4.2 Waarnemingen

De waarnemingen zijn in bijlage 2 op kaarten weergegeven. Zie tabel 3 voor een beknopt resultatenoverzicht.

Tabel 3. Waarnemingen vleermuizen in het projectgebied en de direct omgeving

Soort	Gedrag	Locatie	Aantal
Gewone dwergvleermuis	Foeragerend	Emmastraat 4	2
		Emmastraat 2	1
		Emmastraat 1	2
		Water en groenzone ten noorden projectgebied	2-5
	Overvliegend	Emmastraat 1 – Emmastraat 4	2-3
		Over de Molenweg tussen de watergangen	2
	Baltsend	Emmastraat 3	1
		Water en groenzone ten noorden projectgebied	1
Ruige dwergvleermuis	Foeragerend	Poeldijkseweg 2	1
		Watergang ten noorden projectgebied	1
Watervleermuis	Foeragerend	Watergang ten noorden projectgebied	1
Laatvlieger	Foeragerend	Emmastraat 1	1
		Emmastraat 4	2
		Weide tussen Emmastraat 1 en 2	1

Er wordt onderscheid gemaakt in waarnemingen binnen of buiten het projectgebied.

Waarnemingen buiten, maar in de direct omgeving van het projectgebied worden in grijs & schuin weergegeven.

In het projectgebied zijn foeragerende individuen van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en watervleermuis aangetroffen.

Gedurende de kraamperiode zijn in het projectgebied ca. 3 tot 4 foeragerende of passerende gewone dwergvleermuizen en 1 tot 2 laatvliegers waargenomen. De gewone dwergvleermuizen foerageerden rond de hoogopgaande beplanting aan de Emmastraat 1 en 4. In de kraamperiode zijn 2 passerende gewone dwergvleermuizen waargenomen vanaf de bomenrij langs de Emmastraat 1 richting de Emmastraat 4 en de wijk ten noordwesten van het projectgebied. De foeragerende laatvliegers is waargenomen enige tijd voor of na uitvliegen en foerageerden boven de hoogopgaande beplanting aan de Emmastraat 1 en 4. Tijdens de ochtendronde zijn geen zwermende of in- of uitvliegende vleermuizen waargenomen. Alle vleermuizen vertrokken ruim voor zonsopkomst uit het projectgebied.

Gedurende de paarperiode zijn in het projectgebied ca. 7 foeragerende of passerende gewone dwergvleermuizen en 1 foeragerende ruige dwergvleermuis waargenomen. De foeragerende vleermuizen waren aanwezig rond de Emmastraat 1, 2 en 4 en de Poeldijkseweg 2. Ongeveer 3 passerende gewone dwergvleermuizen zijn waargenomen over de Emmastraat tussen de Emmastraat 1 en 4. De waargenomen dieren vertoonden zeer beperkt foerageergedrag. In- of uitvliegende vleermuizen, sociale roep of zwermgedrag is niet waargenomen binnen het projectgebied.

In de omgeving van het projectgebied zijn gedurende de gehele onderzoeksperiode foeragerende gewone- en ruige dwergvleermuizen waargenomen. De meeste vleermuizen zijn waargenomen boven de watergang en de groenzone ten noorden van het projectgebied. Eenmaal is hier ook een watervleermuis waargenomen. In de paarperiode vertoonde 1 van de gewone dwergvleermuizen boven de watergang buiten het projectgebied baltsgedrag.

Overige baltsgedrag is waargenomen nabij de woning aan de Emmastraat 3 en in de wijk ten noorden van het projectgebied. Nabij de Emmastraat 3 betrof het een enkele waarneming van minder dan 10 seconden. In een deel van de wijk ten noorden van het projectgebied zijn ca. 3 baltsende gewone dwergvleermuizen aangetroffen. Tussen de watergangen ten noorden van het projectgebied en over de Molenweg zijn gedurende de hele onderzoeksperiode meerdere passerende gewone dwergvleermuizen waargenomen.

4.3 Beoordeling functionaliteit projectgebied

Door de waargenomen lage aantallen gewone- en ruige dwergvleermuizen, watervleermuis en laatvlieger in het projectgebied wordt verwacht dat het projectgebied een onderdeel uitmaakt van het foerageergebied van enkele vleermuizen. Omdat in de omgeving van het projectgebied voldoende alternatieve geschikte foerageergebieden aanwezig zijn, wordt uitgesloten dat het projectgebied van essentieel belang is als foerageergebied voor de waargenomen vleermuizen.

Vanwege het ontbreken van in- of uitvliegende vleermuizen, zwermgedrag of overige verblijfplaatsindicerende waarnemingen zoals vleermuizenkeutels of baltsgedrag nabij bebouwing wordt uitgesloten dat verblijfplaatsen van vleermuizen in de bebouwing of in bomen in het projectgebied aanwezig zijn.

Vanwege de herhaaldelijk waargenomen langstrekkende gewone dwergvleermuizen op twee locaties wordt de aanwezigheid van twee vliegroutes in en nabij het projectgebied verwacht. Het betreft in beide gevallen een hopover over de weg. De vliegroute tussen de Emmastraat 1 en 4 volgt weinig lijnvormige elementen en vormt vermoedelijk de kortste route tussen twee voedselrijke jachtgebieden boven de watergang ten noorden van de Emmastraat 4 en het groen van de Emmastraat 1 (en verder weg gelegen Prinsenbos en Plas van Alle Winden). Op basis van het onderzoek wordt beoordeeld dat deze vliegroute niet essentieel is voor het voortbestaan van verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen in de omgeving van het projectgebied. In de omgeving zijn voldoende vergelijkbare geschikte hopoverlocaties aanwezig. De vliegroute over de Molenweg ten noorden van het projectgebied volgt de watergangen ter plaatse en verbindt mogelijke verblijfplaatsen in Monster met jachtgebieden boven watergangen, braakliggende terreinen en groenzones langs de Poeldijkseweg. Het is niet bekend hoeveel vleermuizen gebruik maken van de vliegroute. Aangezien er in de omgeving van het projectgebied meerdere geschikte hopovers over de Molenweg aanwezig zijn, is de vliegroute niet van essentieel belang is voor het voortbestaan van mogelijk aanwezige verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen in Monster.

Buiten het projectgebied vormt de watergang ten noorden van het projectgebied een belangrijk foerageergebied voor gewone dwergvleermuizen. Vanwege de hogere dichtheden van foeragerende gewone dwergvleermuizen boven de watergang wordt beoordeeld dat de watergang ter plaatse van essentieel belang is voor de lokale populatie gewone dwergvleermuizen. Vanwege de diverse baltsterritoria van gewone dwergvleermuizen in de wijk ten noorden van het projectgebied wordt een kraamverblijfplaats en diverse zomer- en paarverblijven van gewone dwergvleermuizen in de wijk verwacht. Overige belangrijke functies voor overige soorten vleermuizen worden niet verwacht in de omgeving van het projectgebied, vanwege de lage dichtheden waargenomen ruige dwergvleermuizen, watervleermuizen en laatvliegers.

4.4 Effectbeoordeling

Aangezien ten noorden van het projectgebied een essentieel foerageergebied voor gewone dwergvleermuizen aanwezig is, kan een aantasting van het functionele leefgebied van de lokale populatie gewone dwergvleermuizen niet uitgesloten worden. Het betreft een verstoring door verlichting tijdens de uitvoering van het project tussen zonsondergang en zonsopkomst in de periode maart t/m oktober. Aanvullend kan de verlichting in de nieuwe situatie een permanente verstoring vormen van het foerageergebied. Door de verstoring kunnen vleermuizen het foerageergebied gaan mijden met verminderde overlevingskansen als gevolg. Vanwege de beperkte aantallen waargenomen gewone dwergvleermuizen wordt uitgesloten dat het project een mogelijk effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van de landelijke populatie gewone dwergvleermuizen.

Vanwege het ontbreken van verblijfplaatsen of overige functies van essentieel belang voor vleermuizen in het projectgebied worden overige negatieve effecten op vleermuizen uitgesloten.

5 CONCLUSIES

5.1 Aanwezigheid beschermde functies voor vleermuizen

In het projectgebied worden verblijfplaatsen en overige functies van essentieel belang voor vleermuizen uitgesloten. Wel zijn enkele gewone- en ruige dwergvleermuizen en laatvliegers foeragerend aanwezig, vooral nabij het groen aan de Emmastraat 1 en 4. In de omgeving is echter voldoende alternatief aanwezig.

Direct naast het projectgebied, boven de watergang ten noorden van de Emmastraat 2 en 4, is een essentieel foerageergebied van gewone dwergvleermuizen aanwezig.

5.2 Toetsing

Het project voorziet in het volledig verwijderen van de bestaande situatie en het realiseren van een rotonde. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden tussen zonsondergang en zonsopkomst in periode maart t/m oktober kunnen de aanwezige vleermuizen verstoord worden. Het betreft hoofdzakelijk de vleermuizen rond het groen aan de Emmastraat 1 en ten noorden van de Emmastraat 2 en 4. Het verstoren van essentiële leefgebieden van vleermuizen is in strijd met de Flora- en faunawet. Het verstoren van de gewone dwergvleermuizen boven de watergangen ten noorden van het projectgebied is een aantasting van het leefgebied van de populatie gewone dwergvleermuizen in Monster en is in strijd met de Flora- en faunawet. De mogelijke verstoring van vleermuizen op overige locaties (die niet essentieel zijn voor vleermuizen) heeft geen negatief effect op vleermuizen. Vanwege het ontbreken van verblijfplaatsen of overige functies van essentieel belang voor vleermuizen in het projectgebied worden overige negatieve effecten op vleermuizen uitgesloten.

5.3 Aanbevelingen

Om verstoring van gewone dwergvleermuizen te voorkomen dient uitstraling van verlichting gedurende de uitvoering van de werkzaamheden in de periode maart t/m oktober richting de watergangen ten noorden van het projectgebied voorkomen te worden. Aanvullend dient bij het verlichtingsplan in de nieuwe situatie rekening te worden gehouden met het foerageergebied van vleermuizen boven de watergang, zodat verstoring van vleermuizen voorkomen kan worden. Hiertoe kunnen bijvoorbeeld vleermuisvriendelijke lampen of afgeschermd armaturen gebruikt worden.

Indien deze maatregelen niet worden getroffen, is een ontheffing van de Flora- en faunawet nodig. Voor het verstoren van vleermuizen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden kan geen ontheffing worden verleend, aangezien verstoring met eenvoudige maatregelen voorkomen kan worden.

6 BRONVERMELDING

1. 'Flora- en faunawet', Ministerie van LNV, Den Haag, 2002.
2. 'Wijziging Regeling vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet', Staatscourant, Den Haag, 2 februari 2005.
3. 'Handreiking Flora- en faunawet'. W.R.M. van Heusden & S.J. Vreugdenhil, Dienst landelijk gebied. Oktober 2008.
4. 'Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet', Dienst Regelingen, Ministerie van LNV, augustus 2009.
5. 'Vleermuizenprotocol'. GAN & Netwerk Groene Bureaus. 27 maart 2013.
6. 'Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis'. Dienst Landelijk Gebied, Ministerie van EL&I. December 2011.
7. 'Soortenstandaard Ruige dwergvleermuis'. Dienst Landelijk Gebied, Ministerie van EL&I. December 2011.
8. www.zoogdiervereniging.nl
9. www.vleermuis.net
10. www.vleermuizenindestad.nl
11. www.minlnv.nl
12. 'Werkatlas verspreiding zoogdieren in Zuid-Holland 2000-2008'. K. Mostert en J. Willemsen, Stichting Zoogdierwerkgroep Zuid-Holland, Delft. December 2008.
13. 'Vleermuizen'. C. Dietz et al.. Tirion Natuur. Utrecht, 2011.
14. 'Eco-effectscan Kruising N465 – N211 te Monster. Aqua-Terra Nova BV. 13 maart 2013. 212230/AQT301FF/TG.

BIJLAGE 1 VIGERENDE WETGEVING

Flora- en faunawet

In 2002 is de nieuwe Flora- en faunawet in werking getreden. Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten. De Flora- en faunawet geldt voor de aangewezen beschermde soorten in heel Nederland, dus ook buiten beschermde natuurgebieden. Bij het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten wordt het 'nee, tenzij principe' gehanteerd. Dit betekent dat potentieel schadelijke handelingen per definitie verboden zijn. De schadelijke handelingen zijn opgenomen in de onderstaande verbodsbepalingen:

- Art. 8: verbod op het plukken, verzamelen, afsnijden, uitsteken, vernielen, beschadigen, ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen van beschermde inheemse planten.
- Art. 9: verbod op het doden, verwonden, vangen, bemachtigen of met het oog daartoe opsporen van beschermde inheemse dieren.
- Art. 10: verbod op het opzettelijk verontrusten van beschermde dieren.
- Art. 11: verbod op het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen of verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse dieren.
- Art. 12: verbod op het beschadigen, vernielen en uitnemen van eieren van beschermde dieren.
- Art. 13: verbod op planten of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, of onder zich te hebben.

Alleen onder strikte voorwaarden zijn afwijkingen van de verbodsbepalingen mogelijk. Hiertoe zal een ontheffing ex. Artikel 75 moeten worden aangevraagd. De doelstelling van de wet is om van de beschermde soorten in Nederland duurzame populaties in stand te houden. Hiertoe dient de 'gunstige staat van instandhouding' van de soort gewaarborgd te worden. Indien het behoud van de functionaliteit van het leefgebied van beschermde soorten gegarandeerd is, zo nodig door het treffen van mitigerende maatregelen, is er geen sprake van overtreding van de verbodsbepalingen. Indien hiertoe mitigerende maatregelen nodig zijn, dient aantoonbaar volgens een ecologisch werkprotocol of een goedgekeurde gedragscode gewerkt te worden. Een ontheffing zal dan niet nodig zijn.

Ontheffing Flora- en faunawet (artikel 75)

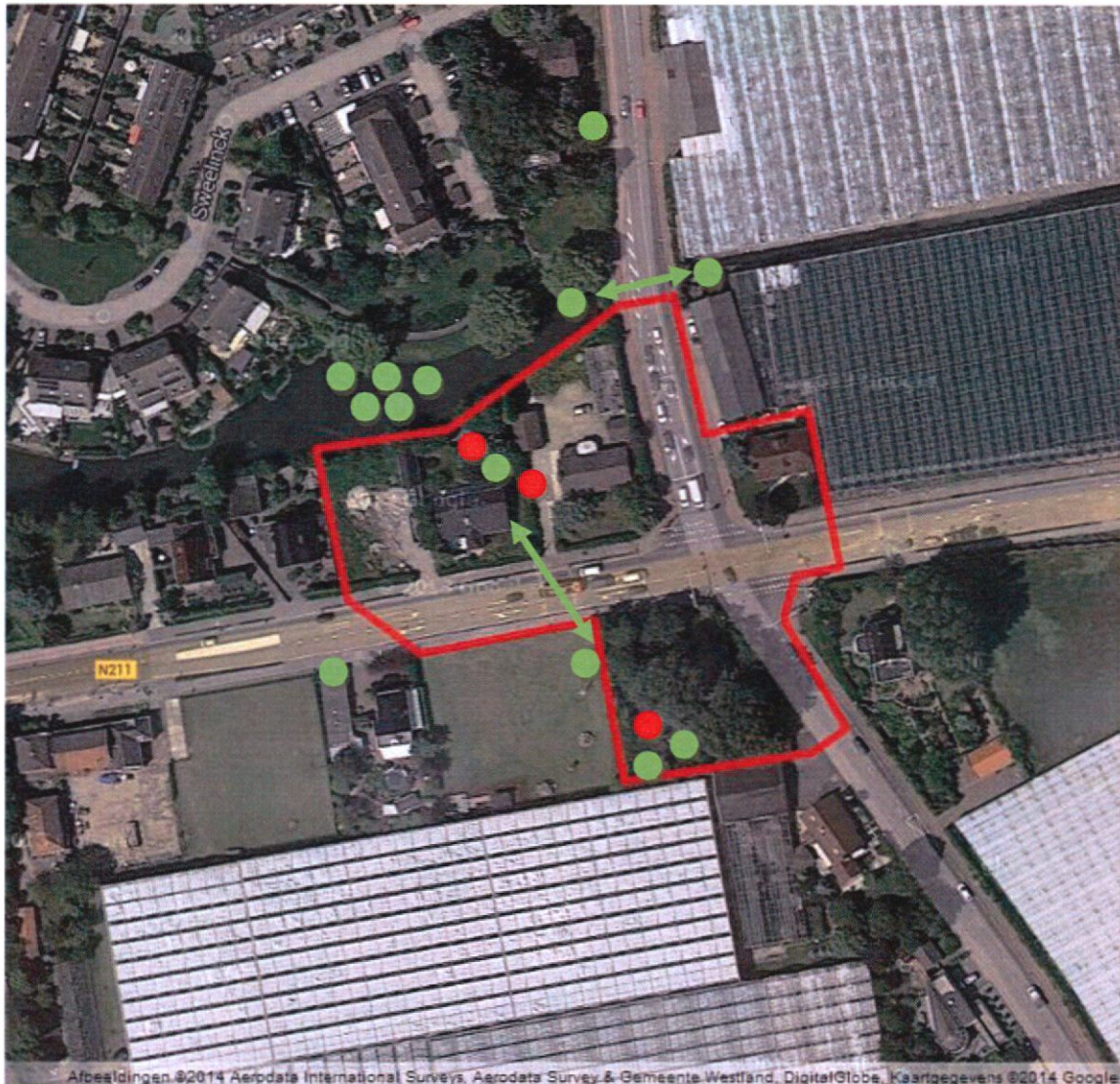
Voor overtreding van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet kan ontheffing aangevraagd worden. Voorwaarde voor het verkrijgen van een ontheffing is dat het project geen negatief effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten én mits het project een bij wet genoemd belang dient. Voor soorten die aangewezen zijn in de Vogel- of Habitatrichtlijnen dient het project aanvullende belangen te dienen. De beschermde soorten zijn in drie tabellen met verschillende beschermingsniveaus opgenomen. Vogels vallen buiten deze indeling en worden in de volgende paragraaf besproken. Voor algemeen voorkomende soorten (tabel 1) geldt o.a. voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling, waardoor een ontheffing niet nodig is. Voor schaarse soorten (tabel 2) is een ontheffing niet nodig, mits gebruik gemaakt wordt van een gedragscode. Voor strikt beschermde soorten (tabel 3) zal bij ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing nodig zijn. Voor alle inheemse soorten geldt daarnaast de algemene Zorgplicht, waarin gesteld wordt dat schade aan alle planten en dieren, zoveel als redelijkerwijs verwacht kan worden, voorkomen dient te worden.

Zorgplicht

Bij elk project, op elke locatie en bij elke handeling of activiteit geldt naast de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet bovendien de 'zorgplicht'. Een ieder (van de projectontwikkelaar die achter zijn bureau werkt aan de opzet van een nieuw project tot aan de uitvoerende mensen op de bouwlocatie) dient zó te handelen, of juist handelingen na te laten, dat de in het wild voorkomende dieren- en plantensoorten geen of zo min mogelijk hinder ondervinden.

BIJLAGE 2 WAARNEMINGEN VLEERMUIZEN

A. Geclusterde waarnemingen kraamperiode (22 mei en 22 juni)

= Projectgebied

● = Gewone dwergvleermuis

● = Ruige dwergvleermuis

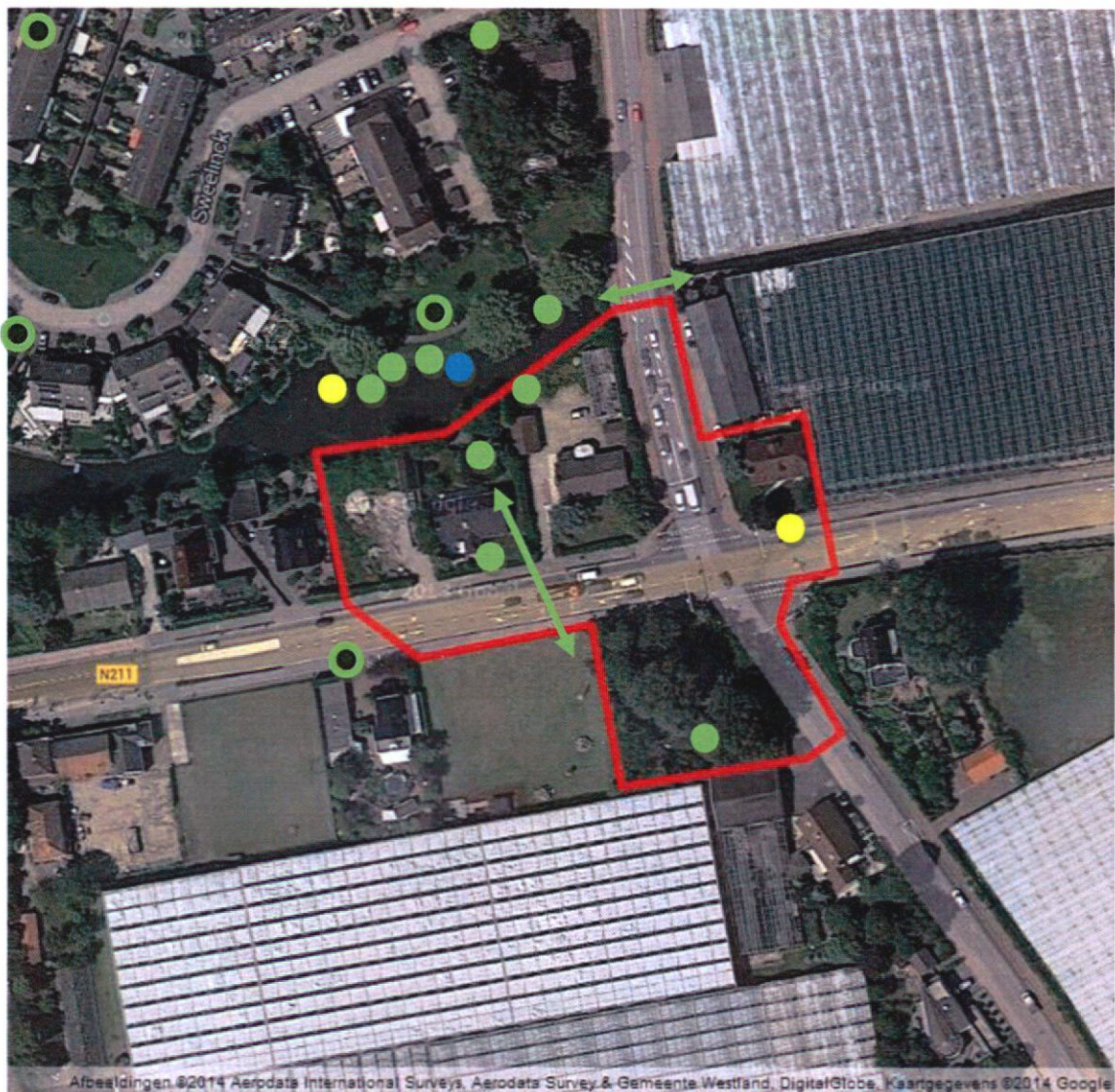
● = Laatvlieger

✦ = Verblijfplaats

➔ = Vliegroute

● = Sociale roep / baltsroep

B. Geclusterde waarnemingen paarperiode (3 september en 18 september)

 = Projectgebied

 = Gewone dwergvleermuis

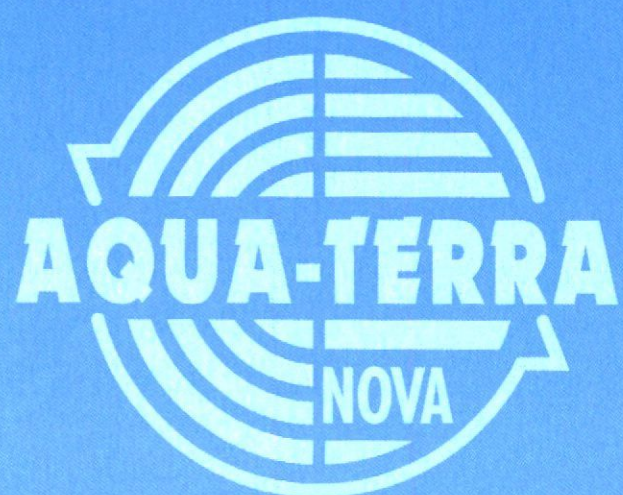
 = Ruige dwergvleermuis

 = Watervleermuis

 = Verblijfplaats

 = Vliegroute

 = Sociale roep / baltsroep

Aqua-Terra Nova B.V.

Advies- en onderzoeksbureau

Zuidweg 79, 2671 MP Naaldwijk

Tel: 0174-625246 Fax: 0174-629744

www.aquaterranova.nl

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

PostNL

Afz. 2670 AK 373

€ 1,68

NEDERLAND

21.10.14

NetSet FM 983212

Herstel/Retour Return to sender

- ☒ Herstellen aan geadresseerde
Reden retour - Reason return
☐ Geen/volle brievenbus - No/full mailbox
☐ Vertrokken - Moved
☐ Onvolledig/foutief adres/postcode - Incorrect address
☐ Geweigerd/niet afgehaald - Refused/unclaimed

2509LP 90602

Nederlandse Postcode, of tekst BTNL (buitenland) ☐ Huisnr. ☒ Postbusnr. ☐ Antwoordnr.

Plak deze sticker rechts onderin over de indexcode